

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. spalio 17 d. Nr. 21RE2-230 (AG2-181/17-2024)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Vilijos Astrauskienės, Ingos Drąsutavičienės,

2024 m. spalio 16 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X.Y. patikslintą skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. rugsėjo 20 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X.Y. patikslintas skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra, b. l. 17–19), kuriuo prašoma:

- 1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. liepos 16 d. sprendimą Nr. STS-1773 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas);
- 2) įpareigoti Agentūrą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024 m. birželio 3 d. skundą dėl dalyvumo lygio nustatymo bei priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Patikslintame skunde nurodo, kad Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. gegužės 22 d. sprendimu Nr. STS-5027 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimas) pareiškėjui buvo nustatytas 50 procentų dalyvumo lygis ir 50 procentų netekto dalyvumo lygis. Dalyvumo lygio terminas nustatytas nuo 2024 m. balandžio 24 d. iki neterminuotai.

Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė pagal Tarptautinio ligų klasifikatoriaus – 10 Australijos modifikacijos (toliau – ir TLK-10-AM) kodą (*duomenys neskelbtini*), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 57.2 papunktį. Taip pat vertinant bazinį dalyvumą, taikytos gretutinės diagnozės. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Tarnyba, nuo 2024 m. sausio 1 d. – Agentūra) Alytaus teritorinio skyriaus 2024 m. sausio 4 d. sprendimu Nr. STS-96 „Dėl darbingumo lygio“ (toliau – ir Alytaus teritorinio skyriaus sprendimas) pareiškėjui buvo nustatytas 45 procentų darbingumo lygis. Darbingumo lygio terminas nuo 2023 m. lapkričio 12 d. iki 2027 m. sausio 6 d., iki senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos. Priimant šį sprendimą buvo vertintos tos pačios diagnozės, nurodytos siuntime į Tarnybą darbingumo lygiui nustatyti, kurios buvo vertinamos ir Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendime. Pareiškėjas pažymi, kad priimant Alytaus teritorinio skyriaus sprendimą, pareiškėjui dar nebuvo nustatyta diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), tačiau pareiškėjo darbingumo (dalyvumo) lygis buvo įvertintas 45 procentais, o po patirto miokardo infarkto, kai po atlikto gydymo

dar buvo reikalinga ir reabilitacija, kai yra išlikę liekamieji reiškiniai ir pareiškėjo sveikatos būklė yra pablogėjusi, jo dalyvumo lygis įvertinamas 50 procentų.

Pareiškėjas teigia, kad Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimą 2024 m. birželio 3 d. skundu jis apskundė Agentūros direktoriui. Išnagrinėjęs pareiškėjo skundą, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius sprendimu nusprendė nustatyti 50 procentų dalyvumo lygį ir 50 procentų netekto dalyvumo lygį.

Pareiškėjas nesutinka su Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimu bei Sprendimų kontrolės skyrius sprendimu, mano, kad šie sprendimai priimti išsamiai neįvertinus pareiškėjo sveikatos būklės.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu (b. l. 31–34) prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime nurodo, jog pareiškėjo dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. balandžio 24 d. – gegužės 22 d. Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje, kuris asmeniui nustatė 50 procentų dalyvumo lygį nuo 2024 m. balandžio 24 d. neterminuotai.

Nesutikdamas su Agentūros Klaipėdos I skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis, išsamiai išnagrinėjęs asmens dalyvumo lygio nustatymo byloje esančius medicininius dokumentus, Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimu pakeitė Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimą dalyje dėl termino ir pareiškėjui nustatė 50 procentų dalyvumo lygį nuo 2024 m. gegužės 22 d. neterminuotai.

Atsakovė paaiškina, kad dalyvumo lygis minėtu laikotarpiu buvo vertinamas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – ir Dalyvumo lygio aprašas, Aprašas), jo priedais. Vadovaudamasi Dalyvumo lygio aprašo 17 punktu paaiškina, kad dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą (Dalyvumo lygio aprašo 1 priedas) ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną (toliau – ir Klausimynas, Dalyvumo lygio aprašo 3 priedas).

Vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį, įvertintos 2024 m. balandžio 23 d. Viešosios įstaigos Pakruojo sveikatos centro siuntime į Agentūrą (toliau – ir Siuntimas) nurodytos diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)* (neatitinka dalyvumo lygio vertinimo kriterijų, todėl nevertinama), *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)* (neatitinka dalyvumo lygio vertinimo kriterijų, todėl nevertinama), *(duomenys neskelbtini)*, nepatikslinka, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)* (neatitinka dalyvumo lygio vertinimo kriterijų, gydytojų specialistų nekonsultuotas, gydymas neskiriamas, todėl nevertinama), *(duomenys neskelbtini)* (neatitinka dalyvumo lygio vertinimo kriterijų, gydytojų specialistų nekonsultuotas, gydymas neskiriamas, todėl nevertinama), *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)* (neatitinka dalyvumo lygio vertinimo kriterijų, todėl nevertinama), *(duomenys neskelbtini)*.

Atsakovė, vadovaudamasi Dalyvumo lygio aprašo 58 punktu, pažymi, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Dalyvumo lygio aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju, remiasi tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Paaiškina, kad vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl pagrindinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą *(duomenys neskelbtini)*, skirtingai nei Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje buvo taikytas Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo VI skyriaus 33.1.2.2 papunktis (nustatytas I balo bazinis dalyvumas), kuris taikomas kraujotakos sistemos ligų atveju, kai nustatytas II funkcinės klasės širdies nepakankamumas, kai yra sumažėjusi inotropija. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad asmeniui diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*.

Taikomas medikamentinis gydymas. Sveikatos būklė patvirtinta 2024 m. balandžio 16 d. kardiologo konsultacijos ir Siuntimo duomenimis.

Vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl gretutinių diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), skirtingai nei Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje, vadovautasi Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo XIII skyriaus 48.1.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuotos dviejų ir daugiau stambiųjų sąnarių artrozių stadijos, patvirtintos ir nurodytos gydytojo išvadoje ir objektyviai įvertinti nurodytų sąnarių judesių apribojimai, išnaudojus visas gydymo ir reabilitacijos galimybes, kai nustatytas dviejų ir daugiau sąnarių vidutinis judesių apribojimas. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjui (*duomenys neskelbtini*). Klubų lenkimas – 70° (nedidelis apribojimas). Kelių lenkimas – 90°, tiesimas – 10° (judesio amplitudė – 100°, nedidelis apribojimas). Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. birželio 5 d. traumatologo konsultacijos, 2023 m. gegužės 30 d. rentgenogramų aprašymų ir Siuntimo duomenimis.

Vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), kaip ir Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje vadovautasi Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo IV skyriaus 29.1.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuotas (*duomenys neskelbtini*). Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad asmeniui diagnozuotas abipusis (*duomenys neskelbtini*). Klausos slenksčiai: dešinėje – 50 dB, kairėje – 40 dB. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. balandžio 5 d. otorinolaringologo konsultacijos ir Siuntimo duomenimis.

Vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl gretutinių diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), skirtingai nei Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje, vadovautasi Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo I skyriaus 4.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojami galvos smegenų pažeidimai. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjui diagnozuoti (*duomenys neskelbtini*). ESPBI duomenimis, gydymas netaikomas. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. spalio 24 d. neurochirurgo, 2023 m. spalio 5 d. psichiatro konsultacijų ir Siuntimo duomenimis.

Taip pat vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl gretutinių diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), kaip ir Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje, vadovautasi Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas kai asmeniui diagnozuota bent vienos galūnės raumenų jėga – 4–5 balai pagal Lovetto skalę – jėga sumažėjusi, bet gali pasipriešinti trukdymui ir traukos jėgai. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjui diagnozuota (*duomenys neskelbtini*). Kairės kojos jėga 3-4 balai, jėga pėdose 5 balai. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. spalio 24 d., 2023 m. rugpjūčio 22 d. neurochirurgo, 2023 m. rugsėjo 6 d. rehabilitologo konsultacijų ir Siuntimo duomenimis.

Vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą: (*duomenys neskelbtini*), kaip ir Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje vadovautasi Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo III skyriaus 26.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamas abiejų akių regos funkcijų susilpnėjimas. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjui diagnozuota (*duomenys neskelbtini*). Dešinės akies regėjimo aštrumas su korekcija – 0,9; kairės – 0,8. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. birželio 6 d. oftalmologo konsultacijos ir Siuntimo duomenimis.

Atsakovės teigimu, pareiškėjo dalyvumo lygis, vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo punktais, kurie yra įvertinti konkrečiomis bazinio dalyvumo lygio vertėmis ir kurios negali būti koreguojamos ar kitaip keičiamos. Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina ne atskiras ligas, užšifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais, ir nustato ne

sveikatos, o dalyvumo lygį, kuriam iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų kilę nustatyti funkciniai sutrikimai, dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis.

Atsakovė, vadovaudamasi Dalyvumo lygio aprašo 8 punktu, pažymi, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas.

Atsakovė, atsižvelgdama į skunde nurodytas aplinkybes, paaiškina, kad pareiškėjo dalyvumo lygio pasikeitimą, lyginant su 2023 m. laikotarpiu, iš esmės lėmė pasikeitęs teisinis reglamentavimas – nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Dalyvumo lygio aprašo redakcija. Paskutinio vertinimo metu diagnozuoti organizmo funkciniai sutrikimai (pagal vyraujančią pasireiškimo formą) įvertinti, atsižvelgiant į paskutinio vertinimo metu Agentūrai pateiktus medicininius duomenis.

Remdamasi teismų praktika, atsakovė pažymi, kad kiekvieno vertinimo metu dalyvumo lygį nustato iš naujo, vadovaudamasi jai pateiktais medicininiais ir kitais dokumentais ir nėra susaistyta ankstesnių vertinimų metu asmeniui nustatytų darbingumo procentų.

Atsakovė taip pat pažymi, kad individualių administracinių aktų teisėtumo bylose pareiškėjas savo reikalavime turi aiškiai nurodyti konkrečius teisės akto straipsnius (jų dalis) ar punktus, kurie, priimant ginčijamą sprendimą, buvo pažeisti ar netinkamai taikyti. Be to, skunde turi būti nurodomi aiškūs ir nuoseklūs teisiniai motyvai, pagrindžiantys pareiškėjo abejonę dėl kiekvieno konkrečiai nurodyto ginčijamo teisės akto (jo dalies) straipsnio (jo dalies) ar punkto, kurio atitiktimi konkrečiai nurodytoms teisinio reguliavimo nuostatoms ar teisės principams pareiškėjas abejoja. Tačiau pareiškėjas savo reikalavimą grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu, todėl pareiškėjas, argumentuodamas tai, kad jam netinkamai nustatytas dalyvumo lygis, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių šio reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjo argumentai, kad jam netinkamai buvo nustatytas dalyvumo lygis nelaikytinas teisiškai reikšmingu ir skundas atmestinas.

Pabrėžia, kad pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo.

Atsiliepimu taip pat prašo bylos medžiagą pripažinti nevieša, nes joje yra jautrūs duomenys apie asmens sveikatos būklę.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 28–31). Pareiškėjas patikslintame skunde prašė, o atsakovė atsiliepime sutiko, kad byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka (b. l. 18, 34). Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. liepos 16 d. sprendimo Nr. STS-1773 „Dėl dalyvumo lygio“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Alytaus teritorinio skyriaus sprendimu (b. l. 20–22), remiantis 2023 m. lapkričio 21 d. siuntimu Nr. E027 ir kituose į Tarnybą pateiktuose medicininuose dokumentuose pagal TLK-10-AM nurodytomis diagnozėmis: *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*, *(duomenys neskelbtini)*,

(duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) bei organizmo funkcijų sutrikimais ir vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 1 priedo 77.2.3. punktu nustatytas 55 procentų bazinis darbingumo lygis (dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio darbingumo procentai dauginami iš koeficientų); 14.2. punktu nustatytas 80 procentų bazinis darbingumo lygis (koeficientas 0,9); 33.1.4. punktu nustatytas 80 procentų bazinis darbingumo lygis (koeficientas 0,9); 20.1. punktu nustatytas 85 procentų bazinis darbingumo lygis (didesnis nei 80 procentų neturi įtakos baziniam darbingumo lygiui). Įvertinus asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti klausimą, nustatyti 28 balai, kurie vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 10 punktu, prilyginti koeficientui 1.0. Įvertinus medicininius bei asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti kriterijus, nustatytas 45 procentų darbingumo lygis. Darbingumo lygio terminas – nuo 2023 m. lapkričio 12 d. iki 2027 m. sausio 6 d., iki senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos.

Siuntimu (b. l. 37–38) pareiškėjas buvo siunčiamas į Agentūrą dalyvumo lygio nustatymui pasikeitus būklei. Siuntime nurodoma diagnozė: (duomenys neskelbtini), taip pat susijusios diagnozės: (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), nepatikslinta.

Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimu (b. l. 56–58), vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 49 punktu, nuspręsta nustatyti pareiškėjui 50 procentų dalyvumo lygį ir 50 procentų netekto dalyvumo lygį dėl priežasties pagal Dalyvumo lygio aprašo 37.1 papunktį „ligos arba būklės“, nes bazinio dalyvumo lygį įvertino 40 balų, Klausimą 57 balais, vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 25 punktu dalyvumo lygis 97 balai. Dalyvumo lygio terminas nuo 2024 m. balandžio 24 d. iki neterminuotai. Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimas priimtas 2024 m. gegužės 22 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. 1708 (b. l. 52–56) pagrindu.

Pareiškėjas Agentūros direktoriui 2024 m. birželio 3 d. pateikė skundą (toliau – ir Skundas, b. l. 58–59). Minėtame skunde nurodė, kad nesutinka su Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimu. Teigia, kad pareiškėjui buvo nustatytas 40 procentų darbingumo lygis, jo sveikatos būklė yra pablogėjusi.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. liepos 3 d. raštu Nr. 6002 „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ (b. l. 60) informavo, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje gauto pareiškėjo Skundo pagrindu yra atliekamas pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas. Vadovaudamasis Dalyvumo lygio aprašo 59 ir 63 punktais, informavo, kad vertinimo terminas pratęstas 10 darbo dienų.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis Dalyvumo lygio aprašu, pakartotinai atlikęs dalyvumo lygio vertinimą, Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimu (b. l. 69–71) pakeitė Klaipėdos I teritorinio skyriaus sprendimą dalyje dėl termino ir nustatė pareiškėjui 50 procentų dalyvumo lygį ir 50 procentų netekto dalyvumo lygį nuo 2024 m. gegužės 22 d. iki neterminuotai.

Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime nurodoma, jog vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 33.1.2.2. papunktį (kai yra sumažėjusi inotropija (kairiojo skilvelio išstūmimo frakcija (toliau – IF) < 55 proc.) ir (ar) yra plautinės hipertenzijos požymių, ir (ar) yra II laipsnio išreikštų vožtuvų ydų arba III funkcinė klasė, kai yra normali IF ar nedidelio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas ir (ar) nėra plautinės hipertenzijos, arba yra II laipsniu išreikštų vožtuvų ydų, arba kai asmenims iki 18 metų diagnozuota sunki arterinė hipertenzija, esant hipertenzinei kardiopatijai ir (ar) hipertenzinei nefropatijai), nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), asmeniui diagnozuotas (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta 2024 m. balandžio 16 d. kardiologo konsultacijos duomenimis. Pagrindinės

diagnozės reikšmė (balais) – (*past. nenurodyta*), dauginama iš koeficiento 39, pagrindinės diagnozės balų rezultatas – 39 balai (Dalyvumo lygio aprašo 24.2 papunktis).

Vertinant bazinį dalyvumą, taikytos gretutinės diagnozės:

(*duomenys neskelbtini*). atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 48.1.1. papunktį (I ar II rentgenologinė stadija ir (ar) minimalūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas), nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), asmeniui diagnozuota (*duomenys neskelbtini*). Klubų lenkimas 70° (nedidelis apribojimas). Kelių lenkimas 90°, tiesimas 10° (judesio amplitudė 100°, nedidelis apribojimas). Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. birželio 5 d. traumatologo konsultacijos ir 2023 m. gegužės 30 d. rentgenogramų aprašymų duomenimis. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Dalyvumo lygio aprašo 24.3 papunktis);

(*duomenys neskelbtini*), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 29.1.1. papunktį (klausos netekimas 20–60 dB arba asmenų iki 18 metų klausos netekimas iki 40 dB, arba klausos netekimas iki 35 dB ir lengvas kalbos sutrikimas), nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), asmeniui diagnozuotas (*duomenys neskelbtini*). Klausos slenksčiai: dešinėje 50 dB, kairėje 40 dB. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. balandžio 5 d. otorinolaringologo konsultacijos duomenimis. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Dalyvumo lygio aprašo 24.3 papunktis);

(*duomenys neskelbtini*), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 26.1. papunktį (geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija – nuo 0,5 iki 1,0 ar geriau matančios akies regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas – 40 laipsnių ir daugiau nuo fiksacijos taško, kai blogiau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija – nuo 0,1 ir daugiau, ar blogiau matančios akies regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas – daugiau kaip 30 laipsnių nuo fiksacijos taško arba yra dalinis spalvų jutimo sutrikimas), nes dėl ligos pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), asmeniui diagnozuota (*duomenys neskelbtini*). Dešinės akies regėjimo aštrumas su korekcija 0,9; kairės – 0,8. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. birželio 6 d. oftalmologo konsultacijos duomenimis. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Dalyvumo lygio aprašo 24.3 papunktis);

(*duomenys neskelbtini*), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 13. 1. papunktį (bent vienos galūnės raumenų jėga – 4–5 balai pagal Lovetto skalę – jėga sumažėjusi, bet gali pasipriešinti trukdymui ir traukos jėgai), nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), asmeniui diagnozuota (*duomenys neskelbtini*) Kairės kojos jėga 3–4 balai, jėga pėdose 5 balai. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. spalio 24 d. ir 2023 m. rugpjūčio 22 d. neurochirurgo, 2023 m. rugsėjo 6 d. reabilitologo konsultacijos duomenimis. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Dalyvumo lygio aprašo 24.3 papunktis);

(*duomenys neskelbtini*), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 4.1. papunktį (organinės kilmės psichikos sutrikimai, kai yra asteninis sindromas, nežymiai susilpnėjusios kognityvinės funkcijos arba sumažėjęs mąstymo produktyvumas, susilpnėjusi atmintis, gydoma vaistais), nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), asmeniui diagnozuoti (*duomenys neskelbtini*). ESPBI duomenimis, gydymas netaikomas. Sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. spalio 24 d. neurochirurgo ir 2023 m. spalio 5 d. psichiatro konsultacijų duomenimis. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Dalyvumo lygio aprašo 24.3 papunktis).

Sprendimų kontrolės skyrius sprendime paaiškina, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Dalyvumo lygio aprašo redakcija (naujai išdėstytas Dalyvumo lygio aprašas su pasikeitusiomis vertinimui taikomų punktų vertėmis). Paskutinio vertinimo metu, vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį,

buvo pritaikyti nauji kriterijai, kurie, remiantis pateiktais medicininiais dokumentais, labiausiai atitinka dabartinį sveikatos funkcijos sutrikdymo sunkumą.

Vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės: (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*).

Vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 39 balai.

Individualios pagalbos poreikio klausimyno balų suma yra 57 balai. Vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 25 punktu, dalyvumo lygis balais yra 96 balai. Dalyvumo lygio priežastis, vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 37.1 papunkčiu 37.1. „ligos arba būklės“. Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas priimtas 2024 m. liepos 16 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. 2621 (b. l. 64–68) pagrindu.

Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime, vadovaujantis ANTAPI 19 straipsnio 6 dalies 4 punktu, paaiškinta, kad dalyvumo lygis nustatomas neterminuotai, kadangi atsižvelgiant į diagnozuotas ligas, jų trukmę, asmens sveikatos būklės pakitimo nebesitikima. Taip pat nurodė, kad pasikeitus sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui pakartotiniam dalyvumo lygio (neįgalumo, individualios pagalbos) vertinimui atlikti.

Apie priimtą Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimą pareiškėjas informuotas 2024 m. liepos 24 d. raštu Nr. R-6885 „Dėl pakartotinio vertinimo“ (b. l. 68).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ANTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (teisės akto redakcija galiojusi nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. liepos 4 d., minėta, toliau – ir Dalyvumo lygio aprašas), ir kiti teisės aktai.

ANTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis). Agentūra dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ANTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ANTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punktas). Minėto įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia – asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, o 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ANTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ANTAPI 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ANTAPI 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Dalyvumo lygio apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktas reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai

vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Dalyvumo lygio aprašo 18.2. ir 18.4. punktai numato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (toliau – ir Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims), taip pat vertina duomenis, pateiktus klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba Siuntime į Agentūrą ir mediciniuose dokumentuose, ir nustato asmens bazinį dalyvumą (pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas). Atvejais, kada Klausimynas nepildomas, numatyti minėto aprašo 22 punkte, t. y., kai: dėl asmens, gyvenančio užsienyje, dalyvumo lygio nustatymo kreipiasi VSDFV ar jos teritorinis skyrius ar kita pensiją ar išmoką mokanti institucija, išskyrus atvejus kai asmuo ar atstovas pateikia prašymą (nurodomas asmens, kurio dalyvumo lygis vertinamas, vardas, pavardė ir gimimo data), kad Klausimynas būtų pildomas, tokiu atveju Klausimynas pildomas asmens ar atstovo prašyme nurodytu būdu (atvykus į Agentūrą arba elektroninių ryšių priemonėmis); asmuo atitinka aprašo 4 priede nurodytus kriterijus; nustatant dalyvumo lygį dėl priežasčių, nurodytų aprašo 37.3 ir 37.4 papunkčiuose; bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų.

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Dalyvumo lygio aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: 24.1.1. vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2. jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkis reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinio sutrikimus); 24.1.3. gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (Dalyvumo lygio aprašo 25 punktas). Jeigu bazinis dalyvumas įvertinamas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas (Dalyvumo lygio aprašo 26 punktas). Pagal dalyvumo lygio aprašo 27 punktą, Agentūra dalyvumo lygį (procentais) nustato galutinį dalyvumo lygio balą priskirdama nurodytam skaičių intervalui.

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra asmens sveikatos funkcinio sutrikimų vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotų organizmo funkcinio sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimyną.

Dalyvumo lygio aprašo 57.1. punkte nustatyta, kad asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą, Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka. Tai reiškia, jog pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje bei Dalyvumo lygio aprašo 22 punkte. Pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas Aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą (Dalyvumo lygio aprašo 58 punktas).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Dalyvumo lygio aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo (atitinkamai, dalyvumo) lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-22/2013). Todėl Komisija šiuo aspektu negali pasisakyti ar vertinti medicininių dokumentų iš esmės.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas taip pat yra nurodęs, kad Tarnyba (šiuo atveju Agentūra), pakartotinai nagrinėdama klausimą, priskirtą šios institucijos kompetencijai, nors ir pagal asmens skundą, privalo ne tik tikrinti Tarnybos (Agentūros) teritorinio skyriaus sprendimo pagrįstumą, bet kartu ir spręsti klausimą dėl pakartotinio darbingumo lygio vertinimo, kaip yra įsakmiai nustatyta jos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Tvarkos aprašas (šiuo atveju Dalyvumo lygio aprašas) nustato Tarnybos (Agentūros) kompetenciją pagal asmens skundą atlikti pakartotinį darbingumo lygio vertinimą bei įtvirtina konkrečias Tarnybos (Agentūros) funkcijas. Taigi Tarnyba (Agentūra) ne tik tikrina Teritorinio skyriaus sprendimo pagrįstumą, bet kartu ir pakartotinai nagrinėja šios institucijos kompetencijai priskirtą klausimą – dėl pakartotinio darbingumo lygio vertinimo (pvz., LVAT 2018 m. gegužės 17 d. nutartis administracinėje byloje eA-778-525/2017).

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAI nuostatomis. VAI 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAI 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Be kita ko, pažymėtina, kad atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šis principas įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis ir kt.). Iš gero administravimo principo išplaukia ir pareiga imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (pvz., LVAT 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015).

Atitinkamai VAI 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime be kita ko turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Šios teisės normos yra siejamos su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. lapkričio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1548-629/2020, 2021 m. spalio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2422-602/2021).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra konstatuota, kad kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą VAI 10 straipsnio taikymo

aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialiosios teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose. Šia teisės norma iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. rugsėjo 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2198-575/2024).

Nagrinėjamu atveju ginčo esmę sudaro Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus atliktas pakartotinis pareiškėjo X.Y. dalyvumo lygio vertinimas. Nors pareiškėjas skundu Komisijai dėl savo sveikatos būklės nenurodė argumentų dėl jo dalyvumo pakartotinio vertinimo procedūros atitikties teisės aktų reikalavimams, tačiau Komisija, atlikdama Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo teisėtumo patikrą, turi pareigą įvertinti ne tik materialųjį, tačiau ir procedūrinį Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo priėmimo pagrindą. Kitaip tariant, pagal bendrą teisėtumo principą Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas gali būti laikomas teisėtu nustačius, jog jis priimtas įgyvendinus pagrindines procedūras, ypač taisykles, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Vertinant anksčiau nurodytus byloje esančius duomenis, atsakovės atsiliepimą, papildomai teiktus paaiškinimus, nustatyta, kad atsakovė nesilaikė Dalyvumo lygio aprašo 17 punkte nustatytos pareigos kompleksiskai įvertinti bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį. Iš atsakovės Komisijai pateikto 2024 m. rugsėjo 30 d. rašto Nr. R-10398 (b. l. 77–79) matyti, kad vadovaudamasi Dalyvumo lygio aprašo 58 punktu bei atsižvelgdama į tai, kad pareiškėjas Klausimyno neskundė, pakartotinai Klausimynas Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje pildytas nebuvo, kadangi įvertinus mediciniais dokumentais patvirtintus asmens funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl Agentūros teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo. Apie tai, kad individualios pagalbos poreikio klausimynas pildytas nebuvo pažymėta dalyvumo lygio vertinimo akte Nr. DL-2621. Atkreiptinas dėmesys, kad Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime nurodoma, kad Klausimyno balų suma yra 57 balai. 2024 m. liepos 16 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. 2621 (b. l. 64–68) 15 punkte nurodoma, kad Klausimynas buvo pildytas. Minėto akto 23 punkte nurodoma, kad Klausimynas pakartotinai pildytas nebuvo, kadangi įvertinus mediciniais dokumentais patvirtintus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo. Šie bylos duomenys suponuoja išvadą, jog Klaipėdos I teritorinio skyriaus užpildytas Klausimynas buvo formaliai perrašytas 2024 m. liepos 16 d. dalyvumo lygio vertinimo akte Nr. 2621. Šios aplinkybės pagrindžia tai, jog atliekant pakartotinį pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą Klausimynas iš naujo pildytas nebuvo, asmeniui nebuvo suteikta teisė teikti paaiškinimus dėl sveikatos būklės, turinčios tiesioginę įtaką jo dalyvumui. Pažymima ir tai, jog pagal Dalyvumo aprašo 25 punktą, Klausimyno rezultatai yra reikšmingi pakartotinai apskaičiuojant dalyvumo lygį, t. y. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus.

Nors atsakovė Komisijai pateiktame 2024 m. rugsėjo 30 d. rašte Nr. R-10398, vadovaudamasi Dalyvumo lygio aprašo 58 punktu bei atsižvelgdama į tai, kad pareiškėjas Klausimyno neskundė, nurodo, kad pakartotinai Klausimynas Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje pildytas nebuvo, kadangi įvertinus mediciniais dokumentais patvirtintus asmens funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl Agentūros teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo, Komisija su tokia atsakovės pozicija nesutinka ir pažymi, kad dalyvumo lygio aprašo 22 punktą kitų išimčių (pvz., atsakovei turint pakankamai mediciniais dokumentais patvirtintus duomenis dėl asmens sveikatos funkcinių sutrikimų), kuomet Klausimynas galėtų būti nepildomas, nenumato. Priešingai, atsakovei yra pareiga nustatant dalyvumo lygį, be kitų nustatytų kriterijų, vertinti ir pildyti Klausimyną visais pakartotinio dalyvumo vertinimo atvejais ir su jo rezultatais supažindinti asmenį, kurio dalyvumo lygis vertinamas. Darytina išvada, kad atsakovė nesilaikydama Dalyvumo lygio apraše nustatytos procedūros, pakartotinio

pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimo metu negalėjo priimti teisėto ir pagrįsto Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo.

Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiama, jog skundžiamas Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, priimtas pažeidžiant VAI 3 straipsnyje įtvirtintus įstatymo viršenybės, išsamumo bei gero viešojo administravimo principus. Nagrinėjamoje byloje nustatytas esminis Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo priėmimo procedūros pažeidimas, kuris turi įtaką šio sprendimo pagrįstumui ir teisėtumui, todėl laikytina, jog yra pagrindas pripažinti minėtą sprendimą neteisėtu ir jį panaikinti. Nustačius, kad yra teisinis pagrindas panaikinti Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimą dėl pažeistos procedūros, kiti pareiškėjo skundo argumentai plačiau neanalizuojami.

Tenkinus reikalavimą dėl Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo panaikinimo, yra pagrindas tenkinti ir išvestinį patikslinto skundo reikalavimą dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, t. y. įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024 m. birželio 3 d. skundą dėl dalyvumo lygio nustatymo bei priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Atsakovė pateiktu atsiliepimu taip pat prašo bylos duomenų neviešinti, nes byloje esanti medžiaga yra apie asmens sveikatą, iš jos galima identifikuoti patį asmenį.

IAGNTĮ nereglamentuoja, kada bylos duomenys gali būti neviešinami, todėl Komisija taiko Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymą (toliau – ir ABTĮ), reglamentuojantį panašius teisinius santykius. ABTĮ 14 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Nustatyta, jog bylos medžiagoje yra jautrių duomenų apie asmens sveikatą, todėl siekiant apsaugoti privataus gyvenimo slaptumą bei informaciją apie asmens sveikatą konfidencialumą, toks prašymas tenkintinas ir Komisija sprendžia visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo X.Y. patikslintą skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. liepos 16 d. sprendimą Nr. STS-1773 „Dėl dalyvumo lygio“.

Įpareigoti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024 m. birželio 3 d. skundą dėl dalyvumo lygio nustatymo bei priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos nariai

Vilija Astrauskienė

Inga Drąsutavičienė